

**“Pum torth haidd a dau bysgodyn –
beth yw hynny rhwng cynifer?”**

Priodas, teulu a pherthnasoedd

Cymun Bendigaid ar Gân

Pedwerydd Sul y Grawys

Sul y Mamau

27 Mawrth 2022 am 9.15am

Cadeirlan
Deiniol Sant
ym Mangor

Saint Deiniol's
Cathedral
in Bangor

Croeso i Gadeirlan Deiniol Sant ym Mangor.

Rydych chi'n sefyll rwan
lle safodd Deiniol bron i
fileniwm a hanner yn ôl.

Yma, yn y flwyddyn
525, bu iddo gynnwll o'i
gwmpas gymuned lawn
ffydd, gobaith a chariad,
gan godi o'i chwmpas
ffens gyll—y **bangor**
gwreiddiol—iddi'n gysgod
ac yn noddfa.

Ein gweddi yw y cewch
chwithau, hefyd, eich
cofleidio yma gan yr un
ffydd, gobaith a chariad
a gyhoeddir gennym
heddiw ac sy'n ein
cyfareddu o hyd.

Yn Cymun hwn...

Yn y Cymun hwn byddwn yn cwrdd â
Christ mewn bara a gwin, ei Gorff a'i
Waed ef gyda ni.

1 Wrth inni ymgynnull, byddwn
yn paratoui ein hunain i gwrdd â
Christ trwy gyffesu ein pechodau
— y ffyrdd yr ydym wedi galaru Duw
yn ein bywydau — ac yn derbyn
gollyngdod, sef sicrwydd o faddeuant
Duw.

2 Yna rydyn ni'n gwrando ar
ddarlleniadau o'r Beibl, gan
ganfod yno arweiniad, her,
cysur a newydd da gan Dduw.
Ymatebwn trwy gyhoeddi ein ffydd
yn y Drindod Sanctaidd a chynnig i
Dduw ein gweddi dros bawb mewn
angen.

3 Yn galon i'n haddoliad heddiw,
byddwn yn cymryd bara a gwin,
byddwn yn gofyn am fendith
gweddnewidiol Duw arnynt, yn torri'r
bara, ac — fel aelodau o Gorff toredig,
trwsiedig Crist — byddwn yn Cymuno.

4 Daw ein haddoliad i ben wrth
inni dderbyn bendith Duw, yn
gynhaliaeth inni wrth ymadael.

Waeth pa mor bell yn ôl y
gwnaethoch hynny ddiwethaf, mae
croeso i chi Gymuno yma heddiw. Os
hoffech chi Gymuno am y tro cyntaf,
neu gael eich Bedyddio, siaradwch ag
aelod o dîm yr Gadeirlan.

Ceir ffydd, gobaith a chariad yma i
bawb.

Addoli gyda ni heddiw

Mae'r llyfryn hwn yn cynnwys popeth a ddywedir ac a genir yn ystod ein haddoliad heddiw. Fe'ch gwahoddir i fynd â'r llyfryn adref gyda chi, i fyfyrion yn eich amser eich hun ar y geiriau sanctaidd sydd ynddo. Fodd bynnag, nid darllen neu arsylwi ydi addoli – ond gweithgaredd, a ninnau'n cymryd rhan, ochr yn ochr â'r rhai sy'n cynnull gyda ni ac, y tu hwnt i hynny, ochr yn ochr â llu'r nef i gyd. Dyrchefwch, felly, eich llygaid; sylwch ar liw, golau, sain, symudiad a harddwch; codwch eich llais; cyfranogwch yn yr hyn a fydd yn eich gweddnewid, o roi iddo'r cyfle.

Yn ystod ein haddoliad, rydyn ni'n dweud ac yn canu gyda'n gilydd y testun **mewn teip trwm**. Darperir cyfieithiadau o ieithoedd tramor. Mae croeso ichi wneud arwydd o'r Groes pan fydd y geiriau wedi'u marcio ag ✕. Cynigir cyfarwyddiadau eraill (rhuddellau) **mewn teip gwyrdd**; os ydych chi'n ei chael hi'n fwy cyfforddus, eisteddwch yn hytrach na sefyll neu benlinio.

Hygyrchedd

Mae dolen glyw ar waith – gosodwch gymhorthion clyw i'r lleoliad T.

Mae copïau print bras o'r llyfryn hwn ar gael gan y stiwardiaid.

Os oes angen waffer heb glwten arnoch (yn cydymffurfio â'r gofyniad canonaidd am 20 rhan o glwten fesul miliwn), rhowch wybod i stiward.

Mae tai bach ym mhen dwyreiniol y Gadeirlan, trwy'r drws i'r chwith o'r sgrin y Cwîr.

Os bydd angen i ni adael y Gadeirlan mewn argyfwng, arhoswch ar eich heistedd a dilynwch gyfarwyddiadau'r stiwardiaid.

Plant a theuluoedd ifanc

Ceir gweithgareddau a chrefftau yn ystod y Cymun Bendigaid ar Gân bob dydd Sul yng Nghapel Mair, ar gyfer unrhyw blant hyd at 11 oed. Mae'r crefftau a'r gweithgareddau yn amrywiol, gydag o leiaf un yn ymwneud â thema'r Cymun ei hun. Caiff y gofod hwn yn cael ei staffio gan oedolion cyfrifol, a bydd plant dros 5 oed yn gallu mynd a dod. Bydd plant yn parhau i fod yn gyfrifoldeb eu rhieni neu eu gwarcheidwaid bob amser. Yn y lle cyntaf, dylai plant sy'n 4 oed ac iau fod yng nghwmni rhiant neu warcheidwad oni bai bod trefniant ymlaen llaw gyda'r rhai ar ddyletswydd wedi'i wneud.

O'r Ddarllenfa a Buchedd Bangor

Pob wythnos, anfonir ebost **O'r Ddarllenfa** at danysgrifwyr gyda hysbysiadau ynghyd â delweddau wythnosol o fywyd y Gadeirlan a'r Ardal Weinidogaeth. Os nad ydych chi eisoes yn danysgrifiwr, dilynwch y cod QR, neu ewch i **cadeirlan.eglwysyngnghymru.org.uk/Darllenfa/**

Buchedd Bangor yw ein cylchgrawn newydd, gan gynnig cymysgedd o ddefnydd ysbrydol a gwybodaeth ymarferol am ein bywyd ar y cyd. Mynnwch gopi heddiw, neu ddilynwch y cod QR i ddarllen arlein.

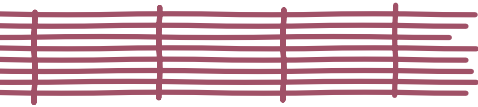
Buchedd Bangor

O'r Ddarllenfa From the Lectern

Trefn *Order*

Rhagarweiniad ar yr organ
Rhagarweiniad yn E fflat, William Henry Harris (1883-1973)

Wedi'r hysbysiadau, codwn ar ein traed ar ganiad y gloch

Cynnull

Emyn

Diolchwn oll i Dduw
â'n lleisiau a'n calonnau,
llawenydd yr holl fyd,
a Thad y trugareddau;
ei fendith ar ein taith,
ei nawdd, a'i ofal maith,
o'n mebydd hyd yn awr,
yw ffrwyth ei gariad mawr.

Boed ef yn agos byth
a beunydd i'n bendithio;
calonnau llawen gawn
a'i heddwch i'n cysuro;
rhagflaened ni â'i ras
i ochel pechod cas,
a'n harwain yn ei law
yn iach i'r byd a ddaw.

I Dduw, y Tad, y Mab,
a'r Ysbryd Glân, diolchwn;
efe yw'r unig Dduw,
ac ef yn awr addolwn;
yn Un tragwyddol Dduw,
lôr nef a daear yw,
fel hyn yr oedd, y mae,
a byth fydd yn parhau.

Geiriau

Martin Rinkart (1586-1649)

Cyfieithiad

John Timothy Lewis (1845-1923)

Cerddoriaeth | "Nun Danket"

Johann Crüger (1598-1662)

Parhawn ar ein traed tan ddiwedd y Weddi Gasgl

Cyfarchiad

✠ Yn enw'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân.

Amen.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

"Y mae bachgen yma a phum torth haidd a dau bysgodyn ganddo, ond beth yw hynny rhwng cynifer?"

Gan gynnull i ddathlu'r Cymun Bendigaidd er gogoniant i Dduw,
ymbaratown gan gyffesu ein pechodau.

Rhag ein camweddau a phob drygioni,
rhag oferedd a chenfigen,
rhag casineb a malais.

Dad nefol, gwared ni.

Rhag gafael chwant a chynildeb celwydd,
rhag calon galed,
rhag bopeth a'n estrona.

Dad nefol, gwared ni.

Yn ein amharodrwydd i gydnabod ein gwerth,
yn nhreiddio ein calonnau â llafn dy gariad.

Dad nefol, gwared ni.

Yn nyddiau ein tristwch,
yn oriau ein poen,
yn awr ein marw.

Dad nefol, gwared ni.

Trwy dy Ddioddefaint a'th farw ar y Groes,
trwy dy gladdedigaeth a'th orffwys yn y bedd,
trwy dy Atgyfodiad gogoneddus.

Dad nefol, gwared ni.

Trwy lwybrau dy ddoethineb,
trwy wir edifeirwch,
trwy Gorff Crist.

Dad nefol, gwared ni.

Cyd-weddiwn.

**Dad nefol,
yr ydym wedi pechu ar feddwl, gair a gweithred,
a heb wneud yr hyn a ddylem.
Mae'n wir ddrwg gennym,
ac yr ydym o ddifrif yn edifarhau.
Er mwyn dy Fab Iesu Grist a fu farw drosom,
maddeua inni'r cwbl a aeth heibio
ac arwain ni yn ei ffordd ef
i gerdded fel plant y goleuni.
Amen.**

Yr hollalluog Dduw a drugarhao wrthych,
✠ maddau ichwi a'ch rhyddhau o bechod,
a'ch cadw yn y bywyd tragwyddol.
Amen.

Kyrie eleison

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.
*Arglwydd, trugarha. Crist, trugarha.
Arglwydd, trugarha.*

Cerddoriaeth
Offeren Deiniol, Alan Rees (1941-2005)

Parhawn ar ein traed

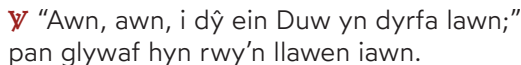
Gweddi Gasgl

Gweddiwn.

Dad nefol, edrych ar dy deulu yr Eglwys, fel y gallwn ni, o'n
hadfywio a'n nerthu trwy dy ras, ddyfalbarhau yn ffordd
yr iachawdwriaeth, a chael ynot ti ein llawenydd a'n
tangnefedd; trwyddo ef sydd Iesu Grist ein Gwaredwr.
Amen.

Eisteddwn

Salmyddiaeth

Yr oeddwn yn llawen pan ddywedasant wrthyf, "Gadewch inni fynd i dŷ Duw."

Y mae ein traed bellach yn sefyll o fewn dy byrth, O Jerwsalem.

Adeiladwyd Jerwsalem yn ddinas lle'r unir y bobl â'i gilydd.

Yno yr esgyn y llwythau, llwythau Duw, fel y gorchmynnwyd i Israel, i roi diolch i enw'r Sanctaidd Un.

Yno y gosodwyd gorseddfeinciau barn, gorseddfeinciau tŷ Dafydd.

Gweddïwch am heddwch i Jerwsalem, "Bydded llwyddiant i'r rhai sy'n dy garu,

Bydded heddwch o fewn dy furiau, a diogelwch o fewn dy
geyrydd."

R̥ “Awn, awn, i dŷ ein Duw yn dyrfa lawn;” pan glywaf hyn rwy’n llawen iawn.

Er mwyn fy nghydnabod a’m cyfeillion, dywedaf, “Bydded heddwch i ti.”

Er mwyn tŷ yr Sanctaidd Un ein Duw, ceisiaf ddaioni i ti.

R̥ “Awn, awn, i dŷ ein Duw yn dyrfa lawn;” pan glywaf hyn rwy’n llawen iawn.

Salm 122

Cerddoriaeth y salm-dôn

Tôn IV, chweched terfyniad

Cerddoriaeth yr ymateb

Antonio Vivaldi (1678-1741)

Darlleniad

Darlleniad o’r Datguddiad i Sant Ioan y Difinydd.

Wele: Daeth un o’r saith angel oedd â’r saith ffiol ganddynt yn llawn o’r saith bla diwethaf, a siaradodd â mi. “Tyrd,” meddai, “dangosaf iti briod yr Oen.”

Ac aeth â mi ymaith yn yr Ysbryd i fynydd mawr ac uchel, a dangosodd imi’r ddinas sanctaidd, Jerwsalem, yn disgyn o’r nef oddi wrth Dduw, a gogoniant Duw ganddi. Yr oedd ei llewyrch fel llewyrch gem dra gwerthfawr, fel maen iasbis, yn disgleirio fel grisial. Yr oedd iddi fur mawr ac uchel a deuddeg porth, ac wrth y pyrth ddeuddeg angel, ac enwau deuddeg llwyth plant Israel yn ysgrifenedig ar y pyrth. Yr oedd tri phorth o du’r dwyrain, tri o du’r gogledd, tri o du’r de, a thri o du’r gorllewin. I fur y ddinas yr oedd deuddeg carreg sylfaen, ac arnynt enwau deuddeg apostol yr Oen.

Clywch air bywyd i’n byd.

Diolch a fo i Dduw.

Datguddiad 21:9-14

Codwn ar ein traed, gan droi i wynebu Llyfr yr Efengylau yng Nghorff yr Eglwys

✚ Mawl i ti O Grist, Brenin gogoniant bythol. ✚ **Mawl i ti O Grist, Brenin gogoniant bythol.** ✚ Hwn yn wir yw'r Proffwyd sy'n dod i'r byd. ✚ **Mawl i ti O Grist, Brenin gogoniant bythol.**

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Gwrandewch yr Efengyl Sanctaidd yn ôl ✚ Sant Ioan.

Gogoniant i ti, O Grist.

Bryd hynny: Aeth Iesu ymaith ar draws Môr Galilea (hynny yw, Môr Tiberias). Ac yr oedd tyrfa fawr yn ei ganlyn, oherwydd yr oeddent wedi gweld yr arwyddion yr oedd wedi eu gwneud ar y cleifion. Aeth Iesu i fynyr mynydd ac eistedd yno gyda'i ddisgyblion. Yr oedd y Pasg, gŵyl yr Iddewon, yn ymyl. Yna cododd Iesu ei lygaid a gwelodd fod tyrfa fawr yn dod tuag ato, ac meddai wrth Philip, "Ble y gallwn brynu bara i'r rhain gael bwyta?" Dweud hyn yr oedd i roi prawf arno, oherwydd gwyddai ef ei hun beth yr oedd yn mynd i'w wneud. Atebodd Philip ef, "Ni byddai bara gwerth dau gant o ddarnau arian yn ddigon i roi tamaid bach i bob un ohonynt." A dyma un o'i ddisgyblion, Andreas, brawd Simon Pedr, yn dweud wrtho, "Y mae bachgen yma a phum torth haidd a dau bysgodyn ganddo, ond beth yw hynny rhwng cynifer?" Dywedodd Iesu, "Gwnewch i'r bobl eistedd i lawr." Yr oedd llawer o laswellt yn y lle, ac eisteddodd y dynion i lawr, rhyw bum mil ohonynt. Yna cymerodd Iesu y torthau, ac wedi diolch fe'u rhannodd i'r rhai oedd yn eistedd. Gwnaeth yr un peth hefyd â'r pysgod, gan roi i bob un faint a fynnai. A phan oeddent wedi cael digon, meddai wrth ei ddisgyblion, "Casglwch y tameidiau sy'n weddill, rhag i ddim fynd yn wastraff." Fe'u casglasant, felly, a llenwi deuddeg basged â'r tameidiau yr oedd y bwytywyr wedi eu gadael yn weddill o'r pum torth haidd. Pan welodd y bobl yr arwydd hwn yr oedd Iesu wedi ei wneud, dywedasant, "Hwn yn wir yw'r Proffwyd sy'n dod i'r byd." Yna synhwyrodd Iesu eu bod am ddod a'i gipio ymaith i'w wneud yn frenin, a chiliodd i'r mynydd eto ar ei ben ei hun.

Dyma Efengyl ein Gwardwr.

Moliant i ti, O Grist.

Ioan 6:1-15

Eisteddwn ar gychwyn y bregeth

Pregeth yn y gyfres “Yno bydd dy galon”

“Pum torth haid a dau bysgodyn – beth yw hynny rhwng cynifer?”

Priodas, teulu a pherthnasoedd

Esgob Cynorthwyol Bangor

Ar derfyn y bregeth, codwn ar ein traed

Credo

Ar y cyd, gadewch inni gadarnhau ein ffydd.

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn Nuw Dad,
a greodd bopeth sydd.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Fab Iesu Grist,
a brynodd ddynolryw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Ysbryd Glân,
sy’n rhoi bywyd i bobl Dduw.**

Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn un Duw,

✠ Dad, Mab ac Ysbryd Glân.

Amen.

Ymbiliau

Gyda'n holl galon a'n holl feddwl gweddiwn ar Dduw.

Eisteddwn neu benliniwn

Defnyddiwn yr ymatebion

Y O Dduw, yn dy drugaredd,

R **Gwrando ein gweddi.**

Y Gorffwys tragwyddol dyro iddynt, O Dduw.

R **A llewyrched goleuni gwastadol arnynt.**

Y ✠ Gorffwysed hwy mewn tangnefedd.

R **A chyfodi mewn gogoniant.**

Y Dad trugarog,

R **Derbyn y gweddïau hyn**

er mwyn dy Fab, ein Gwaredwr Iesu Grist.

Amen.

Codwn ar ein traed

Cymun

Emyn

Glynwn gyda'r Iesu,
cyfaill dynol-ryw;
unwn oll i'w garu,
gan mor annwyl yw;
ffyddlon yw i'n cofio
â'i ddaioni drud:
glynwn ninnau wrtho,
cyfaill gorau'r byd.

Glynwn gyda'r Iesu,
mae i ni yn frawd;
daeth yn un o'n teulu,
bu fel ni yn dlawd;
atom i'n cysuro
daeth i lawr o'r nef;
mae'n ein cofio eto,
cofiwn ninnau ef.

**Glynwn gyda'r Iesu,
ef yw'n Ceidwad ni;
er ein llwyr waredu
aeth i Galfari;
do, bu farw yno
ar y greulon Groes:
glynwn ninnau wrtho
drwy holl ddyddiau'n hoes.**

Geiriau
Ben Davies (1864-1937)
Cerddoriaeth | "Evelyns"
William Henry Monk (1823-1889)

Parhawn ar ein traed tan y rhannwn y Tangnefedd

Offrwm

Deuwn i'r fangre hon â'r bara sy'n gynhaliaeth.

Fe ddaw inni'n fara'r bywyd.

Deuwn i'r fangre hon â'r gwin sy'n mwyneiddio.

Fe ddaw inni'n waed einioes y byd.

Gweddi Ewcharistaidd

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Dyrchefwch eich calonnau.

Yr ydym yn eu dyrchafu at yr Arglwydd.

Diolchwn i'r Arglwydd ein Duw.

lawn yw rhoi ein diolch a'n clod.

lawn yn wir, ein dyletswydd a'n llawenydd bob amser ac ym mhob lle, yw diolch i ti, Dad Sanctaidd, hollalluog a bythfywiol Dduw, trwy Iesu Grist ein Harglwydd.

A brofwyd ym mhob peth, ond na phechodd. Trwy ei ras medrwn drechu pob drygioni a byw mwyach nid i ni ein hunain ond i'r un a fu farw trosom ac a atgyfodwyd.

Felly, gyda llu'r angylion a holl gwmpeini'r nef, cyhoeddwn ogoniant dy enw ac ymuno â hwy yn eu hemyn diderfyn o fawl:

Sanctaidd, sanctaidd, sanctaidd Arglwydd, Duw gallu a nerth, nef a daear sy'n llawn o'th ogoniant. Hosanna yn y goruchaf.

✠ Bendigedig yw'r hwn sy'n dyfod yn enw'r Arglwydd. Hosanna yn y goruchaf.

Cerddoriaeth

Offeren Deiniol, Alan Rees (1941-2005)

Parhawn ar ein traed

Pob moliant a diolch i ti, y gwir a'r bywiol Dduw, Crëwr pob peth, Rhoddwr bywyd. Lluniaist ni ar dy ddelw dy hun, ond yr ydym ni wedi difwyno'r ddelw honno a syrthio'n brin o'th ogoniant. Rhoddwn ddiolch i ti am anfon dy Fab i rannu ein bywyd ni; fe'i hildiaist i farwolaeth fel y câi'r byd ei achub, a'i atgyfodi oddi wrth y meirw fel y bo i ni fyw ynddo ef, ac yntau ynom ninnau.

Sancteiddia â'th Ysbryd y bara hwn a'r gwin hwn, dy roddion inni, fel y bônt i ni yn gorff a gwaed ein Hiachawdwr, Iesu Grist.

Y nos y bradychwyd ef, cymerodd fara ac, wedi rhoi diolch, fe'i torrodd a'i roi i'w ddisgyblion, gan ddweud, Cymerwch, bwytwch; hwn yw fy nghorff a roddir drosoc: gwnewch hyn er cof amdanaf. ✠

Yr un modd ar ôl swper cymerodd y cwpan, ac, wedi rhoi diolch, fe'i rhoddodd iddynt, gan ddweud, Yfwch o hwn bawb, oherwydd hwn yw fy ngwaed o'r cyfamod newydd a dywelltir drosoc a thros lawer er maddeuant pechodau: gwnewch hyn bob tro yr yfwch ef er cof amdanaf. ✠

Gadewch inni gyhoeddi dirgeledd y ffydd:

Bu farw Crist.

Atgyfododd Crist.

Daw Crist mewn gogoniant.

Fel y gorchmynnodd ef inni, O Dad, yr ydym yn cofio Iesu Grist, dy Fab. Gan gyhoeddi ei farwolaeth fuddugoliaethus, a chan ymlawenhau yn ei atgyfodiad, a disgwyl iddo ddod mewn gogoniant, deunw â'r bara hwn a'r cwpan hwn i ti. Derbyn ein haberth o ddiolch a moliant.

Adfer ac adfywia dy holl bobl, adnewyddu ni a phawb y gweddïwn trostynt â'th ras a'th ✠ fendith nefol a derbyn ni yn y diwedd gyda'th holl saint i'r llawenydd diderfyn hwnnw a addawyd inni gan dy Fab, ein Harglwydd Iesu Grist.

Trwyddo ef, gydag ef, ynddo ef, yn undod yr Ysbryd Glân, eiddot ti, Dad hollalluog, yw pob anrhydedd a gogoniant, yn oes oesoedd.

✠ **Amen.**

Parhawn ar ein traed

Gweddi'r Arglwydd

Fel y dysgodd ein Hiachawdwr ni, gweddïwn yn hyderus:

Ein Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd, sancteiddier dy enw, deled dy deyrnas, gwneler dy ewyllys; megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd. Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol a maddau i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth; eithr gwared ni rhag drwg. Canys eiddot ti yw'r deyrnas, a'r gallu, a'r gogoniant, yn oes oesoedd. **Amen.**

Tangnefedd

Dy gorff drylliedig, llwch ein llwch a chnawd ein cnawd, dan glwyfau dy gariad tangnefeddus, ddaw'n gyflawn inni mewn tangnefedd.

Tangnefedd y Bythol Dduw a fo gyda chwi bob amser.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd; yna penliniwn neu eisteddwn

Torri

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym.
Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym.
Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: dyro inni dangnefedd.

Cerddoriaeth

Offeren Deiniol, Alan Rees (1941-2005)

Cymuno

✠ Iesu yw Oen Duw sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd.
Gwyn eu byd y rhai a elwir i'w swper.

**Waredwr, nid wyf yn deilwng i'th dderbyn,
ond dywed y gair a chaf fy iacháu.**

Deuwn i Gymuno o'r Afrlladen Sagrafennol yn unig ar hyn o bryd

Motét

*O beata Trinitas:
the earth, the rainfall and the grass.
bless this land through which we pass,
O beata Trinitas.*

Drindod Sanctaidd ddiwahân:
gair a llais a cherdd ein cân,
dyro'th ras drwy'n henaith lân,
Drindod Sanctaidd ddiwahân.

*Holy blessed Trinity:
the well, the river and the sea,
guide us to the mystery,
holy blessed Trinity.*

Geiriau

Grahame Davies

Cerddoriaeth

Paul Meallor

Ar ôl i bawb Gymuno, safwn i ganu'r emyn

Ith Eglwys, Arglwydd, rho fwynhau
y tywalltiadau nefol,
a grasol wyrthiau'r Ysbryd Glân
yn creu yr anian dduwiol.

Nid dawn na dysg ond dwyfol nerth
wna brydferth waith ar ddynion;
y galon newydd, eiddot ti
ei rhoddi, Ysbryd tirion.

Ti elli bob rhyw ddrwg ddileu
a'n creu i gyd o'r newydd;
yn helaeth rho yn awr i'n plith
dy fendith, Dduw'r achubydd.

Caed lluoedd eu haileni 'nghyd
i fywyd glân yr Iesu,
ac ar ei ddelw, teulu'r ffydd
fo beunydd yn cynyddu.

Geiriau
Elfed (Howell Elvet Lewis; 1860-1953)
Cerddoriaeth | "Mary"
John Ambrose Lloyd (1815-1874)

Parhawn ar ein traed

Bendithion Laetare

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Daw'n cymorth yn Enw Duw.

Creawdwr nef a daear.

Dad nefol, edmygodd dy Fab Iesu Grist flodau'r maes a'n dysgu i'w hefelychu trwy ymddiried yn dy gariad. ✚ Bendithia'r blodau hyn. Derbyn hwy'n bersawr melys, a llanw galonnau'r rhai sy'n eu derbyn â'th gariad diderfyn. Caniatâ hyn er mwyn yr un Iesu Grist ein Gwaredwr.

Amen.

Daw'n cymorth yn Enw Duw.

Creawdwr nef a daear.

Dad nefol, dy Fab Iesu Grist a gymerodd dorthau haidd a physgod, gan borthi'r tyrfaoedd, cymaint ag a fynnent. ✚ Bendithia'r deisen Rawys hon, fel y byddo'n arwydd i ni o'r cariad a'r gofal a gawsom gan ein mamau daearol, trwyddynt y rhoddaist i ni fywyd; o gariad a gofal Sacramentau'r Eglwys trwy ba rai y cawn ein haileni a'n meithrin yng Nghrist; a'r cariad a'r gofal a gawn yn fythol ym Mair Mam Duw, sy'n gweddïo drosom â chariad mynwesol. Caniatâ hyn er mwyn yr un Iesu Grist ein Gwaredwr.

Amen.

Ymadael

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Daw'n cymorth yn Enw Duw.

Creawdwr nef a daear.

Bendigedig fyddo Enw Duw.

Yn awr ac am byth.

Rhodded Crist ras i chwi gynyddu mewn sancteiddrwydd, ymwadu â chwi eich hunain, ac chodi eich croes a'i ddilyn ef; a bendith Duw hollalluog, y Tad, ✠ y Mab, a'r Ysbryd Glân, a fo yn eich plith ac a drigo gyda chwi yn wastad.

Amen.

Awn ymaith mewn tangnefedd.

Yn Enw Crist. Amen.

Parhawn ar ein traed hyd nes i'r gweinidogion ymadael; yna eisteddwn neu ymadael

Offrymddarn ar yr organ

Saraband ac Interliwd, Herbert Sumsion (1899-1995)

Hysbys

Urddwisgoedd a bendition Laetare

Yn ystod dau dymor dwys blwyddyn yr Eglwys, yr Adfent a'r Grawys, mae dydd Sul tua canol y tymor yn cael ei neilltuo ar gyfer rhywfaint o "adfywiad", gyda'r litwrgi ychydig yn llai llym na'r arfer. Mae'n draddodiadol i'r urddwisgoedd ar y Suliau hynny, trydydd yr Adfent (*Gaudete*) a'r bedwaredd Garawys (*Laetare*), fod o liw rhosyn, yn lle'r fioled ddyfnach arferol, ac mae urddwisgoedd o liw rhosyn newydd yn cael eu gwisgo gan y gweinidogion heddiw yn y Cymun Bendigaid ar Gân a'r Choral Holy Eucharist. Ar Bedwerydd Sul y Grawys, rydym hefyd yn bendithio ac yn dosbarthu blodau fel arwydd o'r cariad cynhaliol a gawn gan deulu a ffrindiau, a bendithiwn a rhannwn deisen Rawys – melyster olaf cyn difrifwch yr wythnosau diwethaf a dyfodiad Dioddefaint Crist.

Dechrau Canu Dechrau Canmol

Cafodd Côr y Gadeirlan ddiwrnod hir ddydd Sadwrn, yn cyfrannu at y recordiad o raglen Sul y Pasg *Dechrau Canu Dechrau Canmol*. Rydym yn ddiolchgar iddynt am eu gwaith caled.

Dewch i Ganu

Ddydd Sadwrn nesaf cynhelir ein diwrnod Dewch i Ganu *Croeshoeliad* Stainer yn y Gadeirlan. Ceir manylion yn **Buchedd Bangor**.

Darlithoedd cyhoeddus

Mae'n bleser gennym lansio pedair darlith gyhoeddus flynyddol newydd am y tro cyntaf eleni, pob un ohonynt yn cael eu cynnal er cof am ffigurau pwysig o fywyd y Gadeirlan a'r esgobaeth. Mae pob un o'r darlithoedd yn dechrau am 6.30pm, gyda Gosber ar Gân o'i flaen am 5.30pm a derbyniad gwin o 6pm.

5 Mai

Darlith Goffa'r Dr Enid Pierce Roberts ar Hanes a Diwylliant Cymru

Yr Athro Richard Wyn Jones

Pam fod Llafur yn ennill eto ac eto ac eto? Deall canrif o lwyddiant etholiadol yng Nghymru

19 Mai

Darlith Goffa y Tra Parchg Trevor Evans ar Genhadaeth ac Efengylu

Y Parchg Canon Mark Clavier

Anglicaniaid bwriadol, nid Anglicaniaid hap a damwain: Yr hyn y gall Anglicaniaid byd-eang ei ddysgu inni am weinidogaeth a chenhadaeth

13 Hydref

Darlith Goffa y Parchg Ddr Margaret Thrall ar Ddiwinyddiaeth a'i Arfer

Y Parchg Jarel Robinson Brown

O Calchedon i Minneapolis: Crist a'r corff Du anghaffaeladwy

27 Hydref

Darlith Goffa y Gwir Barchg Anthony Crockett ar Eglwysoleg a Hanes yr Eglwys

Canon Janet Gough

Beth yw'r ots gennyf i am y Fictoriaid? George Gilbert Scott a phensaerniaeth eglwysig Fictoriaidd

Llyfrau'r Grawys

Nodyn i'ch atgoffa o'n llyfrau Grawys ar werth yn y siop ar ôl gwasanaethau bore Sul:

God: An Anatomy Francesca
Stavrakopoulou
£14.50

**A Pilgrimage of Paradoxes: A
Backpacker's Encounters with God
and Nature** Mark Clavier
£16.50

**On Consolation: Finding Solace in
Dark Times** Michael Ignatieff
£12.50

Rhwng Pla a Phla Siôn Aled & Iwan
Bala
£12.50

Datganiadau Paned
11.15am am 45 munud
Paned a chacen o 10.45am

31 Mawrth | Samuel Teague | Tenor

Yn gyn Ysgolhaig Corawl yn y
Gadeirlan ac yn Glerc Lleyg presennol
yn Rhydychen, rydym yn croesawu
Samuel Taegue yn ôl i'r Gadeirlan.

Clas | Zoom 6.30pm

4 Ebrill

Rhagflas o ddefodau'r Wythnos Fawr
a'r Tridiau Sanctaidd

Ein gweddi

Ein hesgobaeth Ein prosiect efengylu,
"Llan"

Yn glâf Lis Perkins; Frans Veerman
Vischer; Troy Eagleston; Nina Wells;
Blodwen Jones

A fu farw'n ddiweddar Rosaleen
Jacobs; Charlotte Crawford Ramage

Gŵyl goffa Norman McDermid (29);
Saunders Davies, esgob (30)

Yr wythnos

Heno

3.30pm Gosber ar Gân | Choral
Evensong

Llun-Sadwrn

11am-3pm Cadeirlan ar agor i bawb

12.30pm Cymun Bendigaidd | Holy
Eucharist

Dydd Mawrth

5.30pm Gosber ar Gân | Choral
Evensong

Dydd Mercher

7.30pm Gorsafoedd y Groes |
Stations of the Cross

Dydd Iau

11.15am Datganiad Paned

5.30pm Gosber ar Gân | Choral
Evensong

Dydd Sadwrn

2.00pm; 5.00pm Dewch i Ganu
Croeshoeliad Stainer | Come and Sing
Stainer's *Crucifixion*

3 Ebrill | Sul y Dioddefaint

8.15am Holy Eucharist

9.15am Cymun Bendigaidd ar Gân

Dr Siôn Aled Owen yn pregethu
Dafydd y Garreg Wen, Vaughan
Williams
Ail Offeren, Klein
Carodd Duw y byd, Stainer
Pavane, Drayton

11am Choral Holy Eucharist

Dr Siôn Aled Owen preaching
O Mensch beweine, Bach
Missa "Je suis disheritée", Lassus
Salvator mundi I, Tallis
Canzona, Buxtehude

3.30pm Gosber ar Gân | Choral
Evensong

Diogelu

Mae diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl yn hanfodol, ac rydym wedi ymrwmo i feithrin amgylchedd lle mae pawb yn gallu addoli a chymryd rhan ym mywyd Cadeirlan Deiniol Sant yn ddiogel. Os oes gennych unrhyw bryderon, codwch nhw ar unwaith gydag aelod o dîm y Gadeirlan.

Cynaliadwyedd a chaniatâd

Rydym yn defnyddio papur sydd wedi ei ailgylchu 100% a'i gynhyrchu â charbon deuocsid isel.

Caiff rhai o'n gwasanaethau'n eu ffurfio ar Facebook o gamera ym mhen dwyreiniol Corff yr Eglwys sy'n wynebu'r dwyrain, ac mae'r recordiad ar gael wedi hynny ar dudalen Facebook y Gadeirlan. Efallai y bydd ffotograffydd swyddogol ar ddyletswydd. Mae eich presenoldeb yn gyfystyr â'ch caniatâd i gael eich cynnwys mewn unrhyw ffilmio, tynnu lluniau, recordio sain neu ddarlledu. Os nad ydych am i ffotograff ohonoch chi neu blentyn yn eich gofal gael ei ddefnyddio gan y Gadeirlan, siaradwch ag aelod o dîm y Gadeirlan.

Cydnabyddiaethau

Atgynhyrchir deunydd yn y drefn hon o wasanaeth o dan CLL 280874. Mae'r gwasanaeth hwn yn cynnwys rhannau o'r **Drefn ar gyfer y Cymun Bendigaidd 2004** hawlfraint © Gwasg yr Eglwys yng Nghymru 2004 Mae'r llithoedd a'r salmyddiaeth Gymraeg yn seiliedig ar **The New Revised Standard Version of the Bible** ac **Y Beibl Cymraeg Newydd: Argraffiad Diwygiedig**. Daw cytgan y salmyddiaeth Gymraeg o Nicander, **Y Psallwyr** (1850) a'r salmyddiaeth Saesneg o **The Saint Helena Breviary** (2019).

Mae delwedd y clawr yn fanylyn o "Spring in Brittany" gan Paul Sébillot (1843-1918).

Cadeirlan ac Eglwys Archesgobol

Deiniol Sant ym Mangor

The Cathedral & Metropolitan Church of Saint Deiniol in Bangor

Esgob ac Archesgob Cymru

Y Parchedicaif Andrew T. G. John

Bishop & Archbishop of Wales

The Most Revd Andrew T. G. John

Is-Ddeon | Sub-Dean

Canon Siôn B. E. Rhys Evans

sionrhys-evans@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon dros Fwyd Cynulleidfaol

Canon for Congregational Life

Canon Tracy Jones

tracyjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Cyfarwyddwr Cerdd | Director of Music

Joe Cooper

joe-cooper@eglwysyngnghymru.org.uk

Organydd | Organist

Martin Brown

martinbrown@eglwysyngnghymru.org.uk

Gweinidog Teulu | Family Minister

Naomi Wood

naomiwood@eglwysyngnghymru.org.uk

Clerc y Cabidwl | Chapter Clerk

Robert Jones

robertjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Cwstos | Custos

Simon Taylor

simontaylor@eglwysyngnghymru.org.uk

Trysorydd | Treasurer

Kelly Edwards

kellyedwards@eglwysyngnghymru.org.uk

Gweinyddwr Liturgi | Liturgy Administrator

Sam Jones

samjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Rheolwr Prosiect Cadwraeth a Datblygu

Conservation & Development Project

Simon Ogdon

simonogdon@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Emeritus | Canon Emeritus

Canon Angela Williams

Aelodau o Goleg Offeiriadol y Gadeirlan

Members of the Cathedral's College of Priests

Y Parchg Ddr | The Revd Dr John Prysor- Jones,

y Tra Pharchg Athro | the Very Revd Prof.

Gordon McPhate, y Parchg | the Revd Peter

Kaye

Darlennydd | Reader

Elma Taylor

Pensaer y Gadeirlan | Cathedral Architect

Simon Malam

Rhif elusen | Charity number 1158340

Cefnogaeth

Caiff y fangre sanctaidd hon llawn ffydd, gobaith a chariad, a phopeth sy'n digwydd yma, ei chynnal gan eich haelioni chi.

1 I roi rhodd ar-lein ar eich ffôn heddiw, sganwch y cod QR isod.

2 Defnyddiwch ein peiriant rhoi digyswllt yng nghefn Corff yr Eglwys i dapio cerdyn neu ffôn.

Trwy roi rhodd, byddwch yn ein helpu i barhau â'n gwaith hanfodol.

